

Algemene beschouwingen 8 juli 2019

Voorzitter,

Inleiding

Zoals ik bij de behandeling van de Jaarrekening 2018 namens CDA-Heiloo heb aangegeven: het college is 'goed op weg' met het realiseren van de in het collegeakkoord opgenomen doelstellingen. Met de behandeling van de Kadernota gaat het echter niet om terugkijken, maar om vooruitkijken: welke keuzes maken we voor de aankomende jaren en welke kaders geven we het college daarin mee?

Als CDA vinden we het belangrijk om helder te zijn en verbinding te maken naar de inwoners. Een veelgehoorde stelling is dat de gemeente de 1e overheid moet zijn: voor de inwoner dus dé overheidsinstantie waar men als eerste terecht kan en die laagdrempelig is. Ik zal in deze bijdrage trachten helder neer te zetten waar we als CDA voor staan. Daarbij ontkom ik niet aan een kritische noot richting de landelijke overheid, maar ook dat is helderheid geven.

Na deze kritische noot ga ik achtereenvolgens in op:

- Door het college voorgestelde nieuw beleid;
- Aanvullende wensen voor de komende jaren;
- Ter afsluiting: hoe kunnen we nóg meer verbinding maken. Het motto van dit college is immers niet voor niets: "Met Elkaar".

De gemeente(raad) als 'speelbal'

Kennelijk met een voorspellende blik: vorig jaar ben ik ingegaan op het feit dat het Haagse boekhoudersgedrag er voor zorgt dat we als gemeente in een lastig parket komen, waarbij we met ontoereikende middelen bijna onmogelijke taken moeten uitvoeren en dat overigens wel mogen uitleggen aan onze inwoners.

Het college schetst in de Kadernota hoe dat in elkaar zit: de jeugdzorg kost veel meer dan voorzien; in overleg met de VNG heeft het kabinet voor de eerste jaren een tegemoetkoming bepaald. Echter, voor de jaren 2022 en 2023 is dat nog ongewis. Ook een feit: de uitkering uit het gemeentefonds is afhankelijk van de uitgaven op landelijk niveau. Onderuitputting, dus minder geld uitgeven dan gepland, op Rijksniveau betekent minder geld voor de gemeente. Een bizarre koppeling. Het resultaat: op de langere termijn geen structureel sluitende begroting. De provincie zal nog met nadere kaders komen, maar strikt genomen

staan wij vanavond voor de keuze om in deze tijd van economische voorspoed gerichte bezuinigingen te identificeren!

CDA-Heiloo maakt in dit verband een heldere keuze: niet NU bezuinigen. Eerst een fatsoenlijk resultaat uit Den Haag afwachten en nadere richtlijnen van de provincie.

Maar: "Laten we dit gebeuren?" Wij stellen per motie voor dat wij als raad de Minister van BZK en ook de VNG een helder signaal geven, en dat we ook de regio oproepen daarbij aan te sluiten. Ik verwijs verder naar de tekst van de motie, die aan duidelijkheid weinig te wensen overlaat.

In de tussentijd zijn we als gemeente wel gehouden gepaste behoudendheid te betrachten ten aanzien van het daadwerkelijk besluiten over nieuwe initiatieven, wanneer het grotere en langlopende uitgaven betreft.

Context: binnen lopend ambitieus collegeakkoord

De context van deze Kadernota is, we zouden het bijna vergeten, een ambitieus collegeprogramma, waarbij deze periode flinke stappen moeten worden gezet op het gebied van duurzaamheid, bereikbaarheid en wonen. Daarnaast vraagt de zorg veel inspanning en aandacht. Dit college zit bepaald niet stil: zie de tunnel onder het spoor, zie de aanpak van de fietspaden en het wegonderhoud, zie de aantallen woningen die opgeleverd zijn (en gepland staan), zie de gesloten overeenkomsten met de eigenaren in de Zandzoom. Deze kadernota zet de uitvoering van het ambitieuze collegeprogramma stap voor stap verder op de rails en dat is een belangrijke en een verheugende constatering!

Een andere belangrijke ambitie is en blijft de aansluiting A9. Het juridische geweld rond de zogenaamde PAS-normen heeft nu ook dit project geraakt. Het blijft al met al lastig te begrijpen. De aansluiting zorgt voor een afname van verkeer met bijbehorende milieubelasting op de wegen naar Alkmaar en Uitgeest: dat mag echter niet meegeteld worden. Er moet vooraf compensatie ten aanzien van extra stikstofuitstoot (hoe gering ook) worden aangetoond. Nou, eigenlijk kan dat desnoods heel simpel worden opgelost: beperk het vliegverkeer boven Heiloo! Dat zorgt lokaal ook voor minder stikstofuitstoot. Of: laten wij besluiten op het traject A9 langs Heiloo de maximum snelheid 20 km te verlagen! Dit zouden langs de huidige PAS-systematiek serieuze opties zijn.... In de tussentijd beslist het Kabinet om Schiphol en daarmee ook de stikstofuitstoot verder te laten groeien. Dat moet wél kunnen en wij op lokaal niveau maar worstelen met niet-houdbare PAS-regelgeving? Het moet niet gekker worden; het zou goed zijn wanneer deze kromme hoepels eens echt worden aangepakt.

Voorstellen nieuw beleid

Wij hebben de voorstellen met betrekking tot nieuw beleid in de fractie doorgesproken. Het betreft een pakket met over het algemeen genomen 'kleine' maatregelen, waar wij ons in kunnen vinden. Wel vragen wij het college om in te gaan op het signaal van de STH met betrekking tot de indexering van de subsidies. Instellingen die langlopende personele verplichtingen hebben en met hogere cao's worden geconfronteerd, moeten dat wel kunnen behappen. Op welke wijze denkt het college in overleg met STH hier mee om te gaan?

Aanvullende wensen

Dan kom ik toe aan de mogelijk aanvullende wensen.

1. Een tweede sporthal?

Hoewel wij vraagtekens hebben bij de toon en het gekletter waarmee dit onderwerp via de media wordt opgebracht, vinden wij wel dat we de behoeften van de betreffende verenigingen serieus moeten nemen. We zijn op dit moment een gemeente met een buitengewoon hoog niveau aan sportvoorzieningen. Maar we moeten ook vooruitkijken, en dat gebeurt ook door het nu lopende onderzoek vanuit het college ter voorbereiding op een Visie op de binnensportaccommodaties. Wij verzoeken het college hier op in te gaan. En om dat concreet te maken willen wij het college per motie oproepen de resultaten van dit onderzoek en deze visie uiterlijk in september aan de raad aan te bieden, zodat we zorgvuldig de opties en haalbaarheid kunnen overwegen. En: afhankelijk van de uitkomst, kunnen we dit meenemen in de begrotingsbehandeling 2020 die in november plaatsvindt. Overigens: wij vinden wel dat we bij deze behoefte ook vooruit moeten kijken naar de demografische ontwikkelingen en ook in samenhang met de ontwikkelingen in BUCH-verband!

2. Van een 'levendig ' Loo' naar een Dorpshart Heiloo?

Het college heeft onlangs een start gemaakt om in samenspraak met inwoners te inventariseren op welke wijze het centrum 't Loo kan worden 'verlevendigd'. Daarbij worden vele nuttige suggesties gedaan, waarbij vooral het huidige winkelgebied in en rondom 't Loo wordt beschouwd.

Wij vinden dat dit traject vooral met kracht moet worden voortgezet, maar ...

Wij constateren dat tegelijkertijd het college dan wel de BUCH-directie de uitdaging heeft om de organisatie, de werkwijze, de medewerkers en daarmee ook de benodigde voorzieningen van de BUCH-organisatie in de toekomst vorm te geven. Als 'Wenkend perspectief', zoals verwoord in het Bedrijfsplan BUCH van 1 april 2015, geldt de ambitie om de dienstverlening te organiseren in nauwe verbinding met de inwoners, bedrijven en instellingen en waarbij de organisatie en de medewerkers daarop worden toegerust.

Naar onze mening komt daarmee terecht en onontkoombaar ook aan de orde de vraag op welke wijze het gemeentehuis in Heiloo op langere termijn te benutten en vorm te geven. Bij het ontwikkelen van een visie op het nabijgelegen winkelgebied 't Loo moet daarom naar onze mening ook de visie op de toekomstige huisvesting van het gemeentelijke organisatie worden betrokken. Met die benadering ontstaat een iets ruimer plangebied en ook meer ruimte voor het realiseren van appartementen/woningen, in samenhang met de andere functies van dit gebied;

Zou het niet een mooie, gezamenlijke droom zijn om op die manier te komen tot een vitaal Dorpshart Heiloo? Inclusief een laagdrempelig, open gemeentehuis, waarmee maximaal de verbinding met de inwoners wordt gemaakt? Wij gooien samen met de fracties van Heiloo-2000 en de VVD deze suggestie op tafel. Wij zijn benieuwd of dit ook de andere fracties aanspreekt: laten we met elkaar eens onderzoeken of en op welke wijze die droom werkelijkheid kan worden gemaakt.

Verbinding maken: "Maak het waar ...!"

Tot slot ga ik zoals beloofd in op het motto van dit college 'Met Elkaar'.

Wij constateren tot ons genoegen dat er steeds meer trajecten zijn met samenspraak en samenspel. Ik wijs onder andere op het eerder genoemde traject 'Levendig 't Loo' en op de totstandkoming van het nieuwe grondstoffenplan. Ik noem ook het afsluiten van de overeenkomsten met de eigenaren en ontwikkelaars in de Zandzoom, hetgeen een majeure prestatie is.

Het blijft weerbarstig en het is met vallen en opstaan, maar het is overduidelijk dat er stappen worden gezet om bij de voorbereiding van besluiten meer verbinding met de inwoners te maken.

Ook de raad zelf is bezig haar eigen werkwijzen te beschouwen. Een werkbezoek aan Leusden afgelopen maand leidt tot veel inspiratie om op een andere, veel interactievere wijze besluiten voor te bereiden en tot draagvlak te komen.

Dit vragen wij ook van het college en – niet in de laatste plaats – van de ambtelijke organisatie. Het is weerbarstig; het vraagt soms om een ander gedrag of attitude, maar ook daarvoor geldt: laten we die uitdaging vooral 'Met Elkaar' aangaan!

Samenvattend

Met deze deze Kadernota doen wij een oproep aan de landelijke overheid om de gemeente te erkennen en te behandelen als eerste overheid en te stoppen met de gemeente als speelbal. Wij pleiten voor enige terughoudendheid voor besluiten die grote financiële effecten hebben. Er moet eerst duidelijkheid komen.

Toch willen we niet stilzitten: op weg naar een vitaal Dorpshart Heiloo?

De fractie van CDA-Heiloo,

Hessel Hiemstra (fractievoorzitter)

Mart Brouwer de Koning

Ellen Jorna (burgerlid)

Marie Josée Hamers (burgerlid)

Hein Korthouwer (burgerlid)